

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

3 листопада 2011 року № 42 (413)

Тисячі ветеранів Чорнобиля, серед яких, кажуть, не було жодного фальшивого, прибули до Києва з усіх регіонів України і стали під Верховною Радою. Вона, як стверджують учасники акції, має намір у новому законі відмінити пільги чорнобильцям, передбачені Законом, ухваленим ще 2001 року, хоча, за їхніми словами, люди реально дізналися про нього лише 2007 року. Відповідно до Закону сьогодні ліквідатори-чорнобильці мають одержувати пенсію в межах 5000 гривень. Для тих, хто хворіє, постійно лікується, – це все-таки порятунк від смерті. Там, де влада не платила "пільгові" пенсії,

"АЗАРОВ, ТІГІПКО – НЕ КОПАЙТЕ СОБІ МОГИЛИ!"

– напис на одному із плакатів, під якими першого листопада вийшли "на барикади" чорнобильці. Вони вимагали повернути пільги, призначені їм ще десять років тому.

суди ухвалювали рішення на користь чорнобильців, але й судові ухвали часто не виконувалися. Тепер нардепи хочуть узаконити скасування виплат чорнобильцям на тій підставі, що законопроект 2001 року ухвалили... з порушенням.

Назрівав бунт у лавах чорнобильців, і влада вирішила їх перехитрити. Та не вдалося. Як розповіли пресі організатори акції, "Азаров підписав меморандум із Союзом "Чорнобиль України", який суперечить нашим інтересам, але начебто всі ми його підтримали. Насправді нас просто хочуть розвести, як афганців, де різні організації по-

різному ставляться до влади. Але там не вийшло, і тут не пройде..."

Своє "не пройде" чорнобильці вирішили довести рішучими діями, і щоб влада опинилася ближче до народу, зламали паркан перед будинком Верховної Ради. До народних обранців усе ж не дійшли, бо на заваді став подвійний кордон спецназу, в сутічку з яким протестувальники не вступали.

Тим часом "регіонали" зчинили лемент у парламенті, мовляв, акція чорнобильців – це провокація, бо "ми ж про все домовилися" з їхніми репрезентантами. Дехто розповідав про брак коштів у державному бюд-

жеті, що, на тлі всезростаючих витрат на президентсько-чиновницький апарат і його оздоровлення (останнє коштує платникам податків понад 2 мільярди гривень на рік), виглядало цілковитим блюзнірством. Адже влада, знайома із засадами моралі, економити починає не з найбідніших прошарків населення, а з найбагатших. Приміром, вітчизняні мільярдери, замість вивозити свої приховані прибутки в офшорні зони, мали б поповнити державну казну сплатою повноцінних податків.

Закінчення на 2-й стор.

ПОГЛЯД ПРО ЛИСТОПАДОВИЙ ЗРИВ 1918 РОКУ

*Мов перший грім з небесної акорди,
Що шле землі розмаю ніжний день,
Пройшло над краєм Перше Листопада
Каскадом волі, радості й пісень.*

З кожним роком дедалі більше віддаляємось від дати Листопадового Зриву, що раніше був, безумовно, найбільшим, після 22-го січня, національним святом.

Колись ми святкували цей день винятково урочисто – всупереч усім заборонам і переслідуванням польської влади на терені Західних Земель України, а потім – більшовицьких сатрапів.

Пізніше, вже в переселенчих таборах і Гулагах, дбали про відзначення річниці Листопадового Зриву ті, які були його співучасниками і які хотіли передати правду про нього молодшому поколінню.

На нових місцях поселення відбувалися академії. На академії запрошували, як достойних гостей, Українських Січових Стрільців, а очевидці оповідали про славні Листопадові дні, коли українці перебрали владу у Львові.

Минають роки за роками, очевидців Листопадового Зриву й проголошення самостійності Західних земель України майже немає між живими, а молодші покоління, які з принципу насторожені до всіх українських національних річниць та способу їхнього святкування, щораз рідше згадують день 1-го листопада. Бо як тут мати велике розуміння до проголошення незалежності однієї частини України, як опісля відзначаємо свято Державності й Соборності, святкуємо проголошення Акта 30-го червня 1941-го року, проголошення самостійності Карпатської України, роковини смерті Петлюри, Коновальця, Чупринки, Бандери. День молитви в пам'ять Великого Голodu й багато інших національних річниць.

І так значення 1-го Листопада 1918 року потопає у повені інших роковин і національних свят.

А шкода. Бо це був перший справжній національний зрив, на який відважилася горстка свідомих мешканців тодішньої Галичини і який збудив свідомість і бажання самостійності у широких масах галичан. Це був зрив, у якому взяло участь також українське жіноцтво.

Тому не слід про нього забувати й не слід такого факту викреслювати з теперішнього життя, хоча відзначали 93-ю річницю того пропам'ятного дня.

Перше листопада – це частина нашої історії, і то ясної історії, хоч такої короткотривалої, але про ці дати завжди треба пам'ятати і нагадувати прийдешнім поколінням. Бо ми найчастіше відзначаємо роковини сумних подій і таким чином виховуємо молодь, яка з часом приходить до переконання, що українське життя переповнене лише панахидами.

Листопадовий зрив – це свято радості, дороговказ до сьогоднішнього. Бо, не зважаючи ні на що, Ми були, Ми є, і Ми будемо, і наша держава буде – Соборна Незалежна Україна.

Слава українській нації!

Слава Україні! Героям слава!

Фотій ВОЛОДИМИРСЬКИЙ,
Голова Братства ОУН-УПА Карпатського Краю

ВАКХАНАЛІЯ

УКРАЇНОФОБИ З ОДЕСИ, або ЯК ВЛАДА НЕ ДРУЖИТЬ З РОЗУМОМ

Наш тижневик уже повідомляв, як одеська влада, з метою "вдосконалення дизайну" міста, намагається знищити унікальний балкон з петриківськими розписами, візерунками калини та соняшника і головне – написом "Слава Україні!"

Рік тому власниця помешкання, 20-річна Вікторія Сибір розмалювала свій балкон. Він приваблював і туристів, і одеситів, але допікав своїм "українством" новоспеченим керівникам міста, яких Бог чомусь наділив владою, але обділив розумом. Тож все, що має національні притаманності, адміністрацією Костусева трактується як "крайній націоналізм" чи "фашизм". А напис "Слава Україні!" міські очільники сприймали як загрозу особистій

безпеці. Тож у вересні, за розпорядженням голови Приморської райдержадміністрації, члена Партії регіонів Івана Пастушка, комунальні служби замалювали розписи білою фарбою.

Проте не минуло й двох тижнів, як Вікторія Сибір реставрувала патріотичний балкон, на якому знову появились і петриківські розписи, і "Слава Україні!" У відповідь влада прошипіла україноненавистництвом і знову заходилася втілювати в життя те, заради чого її й зробили владою, – викоринювати Україну в Україні. І підпрягла до своєї вакханалії управління архітектури та містобудування міськради. Його очільник Марат Касімов надіслав Вікторії офіційного листа, в якому голові

інспекції з благоустрою міста наказано привести означену частину фасаду "у відповідність із кольором усього будинку", що по вулиці Дерибасівській, 20", мешканці якого "в телефонному режимі" скаржаться на "український" балкон. Щоправда, скарг ніхто не чув, у тому числі, й Вікторія Сибір, яка, до речі, зазначила: "Дії місцевої влади вражають настільки, що цензурними словами охарактеризувати їх складно. Я зовсім не розумію їхньої логіки, адже більшої реклами моему балкону, аніж вони, мені б ніхто не зробив..."

А тим часом у місті бовваніє ганьба Одеси – пам'ятник Катерині II, яку, кажуть, місцевий очільник Московського патріархату не проти канонізувати, звісно, як на те буде воля Кіріла. Повністю дискредитована "регіональна" влада, схоже, зовсім не дружить з розумом, бо намагається в державі знищити те, що її збагачує і що вона безсоромно дербанить, – Україну та українців.

За повідомленнями ЗМІ

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету "Нація і держава" на 2011 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2011 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 5,01 грн., на 3 місяці – 15,03 грн., на 6 місяців – 30,06 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

"АЗАРОВ, ТІГІШКО – НЕ КОПАЙТЕ СОБІ МОГИЛИ!"

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Перші особи держави – відмовитися від розкішних палаців, чисельної обслуги і особливо – автомобільного супроводу з "мигалками" та "сиренами", що викликає глузування в усьому світі.

А коли народні депутати, високопоставлені чиновники (звісно, ті, хто ніколи не чув, що таке пристойність, такт і почуття міри) демонструють зухожілим, іноді просто голодним, громадянам свої годинники по 200 тисяч у.о., сумочки – по 50 тисяч, "лейбові" костюми, вартість кожного з яких складає щонайменше десять річних пенсій пересічного українця, то це не можна трактувати інакше, як знущання над суспільством, публічна зневага громадян. До речі, Ангела Меркель мешкає у звичайному помешканні багатоповерхівки, а керівники Чехії їздять на вітчизняних "шкодах", що аж ніяк не впливає на їхній статус і престиж у суспільстві.

Одне слово, безсоромні скоробогатки, діставшись до влади, безцеремонно використовують свої можливості і провокують напругу в суспільстві. Був їм "дзвінок" від афганців. У вівторок – від чорнобильців. Схоже, влада їх не почула.

Тим часом чорнобильці заявили, що їхня акція протесту триватиме щонайменше до третього листопада. Отже, сьогодні вони ще тримають владу в облозі. Дай, Боже, їм сил і перемоги!

О.ДМИТРЕНКО

ПОДІЯ

Численне представництво бойківського краю було на відкритті львівського стадіону. Футбольні фанати, футболісти, молодь та старші люди з Турківського, Старосамбірського та Самбірського районів змогли побувати на величому святі, що відбувалося на львівській арені, завдяки Благодійному фонду нашого земляка Андрія Лопушанського, який zorganizував цю поїздку.

Лазерне шоу, масове дійство, яке нагадувало про величні сторінки історії міста Лева, коронацію першого українського короля Данила Галицького, символізувало боротьбу світла й пітьми, перемогу добра над злом, участь у святі іменитих львівських спортсменів, виступ відомої української співачки Руслани нікого не залишили байдужим. Справила враження велична споруда стадіону, незважаючи на те, що багато ще є незавершеної роботи, потрібно достатньо часу для благоустрою території, добудови частини даху та оздоблення будівлі. Чого не скажеш про виступи нецікавої

НАШІ – НА ВІДКРИТТІ АРЕНИ-ЛЬВІВ

– розповідає школярка Олена. – Стадіон дійсно вражаючий. І ми щиро вдячні Андрієві Лопушанському за організацію цієї поїздки на Арену-Львів".

Сам благодійник Андрій Лопушанський зауважує, що йому приємно було zorganizувати дану поїздку: "Відкриття стадіону Арена-Львів – це не пересічна подія для нашого львівського регіону, як і саме Євро 2012.

І ми хотіли, щоби якомога більше наших земляків з Турківського, Старосамбірського та Самбірського районів змогли побувати на цьому дійстві".

Марина ГРИНЬ

На світлині: на відкритті Арени-Львів – представники бойківського краю (на їхніх шаликах – логотипи Фонду Андрія Лопушанського).

ПОЗИЦІЯ

27 жовтня Конгрес Українських Націоналістів, разом із іншими національно-патріотичними партіями та громадськими організаціями, провів акцію під стінами Адміністрації Президента з вимогою звільнити Генерального прокурора Віктора Пшонку за бездіяльність його відомства щодо незаконно встановленої каплиці УПЦ МП у Києві на території Музею історії України неподалік від залишків Десятинної церкви.

ЗАХИЩАЄМО ДЕСЯТИННУ ЦЕРКВУ ВІД РЕЙДЕРСТВА УПЦ МП

Голова Київської міської організації Конгресу Юрій Шепетюк розповів, що київські націоналісти тривалий час борються із церковним рейдерством УПЦ МП у Києві, зокрема, із захопленням ділянки біля розкопок Десятинної церкви. Він зазначив, що багаторазові звернення до Президента України, Верховної Ради, Генпрокуратури, Київської міської держадміністрації, Служби Безпеки України із вимогою розібратися із фактом самовільного встановлення УПЦ МП каплиці в заповідній зоні поки що результату не дали. Органи влади підтверджували незаконність спорудження каплиці на цьому місці, проте жодних дій стосовно її демонтажу не проводилось.

"Сьогодні ми знову звертаємось до Президента України Віктора Януковича із вимогою навести порядок на території Національного музею історії України та припинити свавілля Української православної церкви Московського патріархату щодо наших національних святинь", – наголосив Юрій Шепетюк.

Націоналісти передали в Адміністрацію Президента лист, у якому вимагають відреагувати на бездіяльність Генеральної прокуратури щодо самовільного захоплення УПЦ МП ділянки під культурну споруду на території Національного музею історії України та звільнити Генерального прокурора України Віктора Пшонку. Окрім цього, Конгрес просить дати відповідь, коли самовільно і незаконно встановлені малі архітектурні форми (каплиця і будівельні вагончики) буде демонтовано.

На завершення акції голова Київського КУН Юрій Шепетюк разом із очільником Київської організації УНСО Ігорем Мазуром (Тополею) за допомогою вил демонтували макет каплиці УПЦ МП та відправили його поштою у Москву.

Фотозвіт про акцію можна переглянути тут: <http://kun.org.ua/gallery/photo/2011-2/aktsiya-kun-proti-reyderstva-upts-mp-bilya-administratsiyi-prezidenta/>

Прес-служба КУН

ПОСТАВ ПАМ'ЯТНИК ГЕРОЯМ

До 100-річчя з дня народження Володимира Тимчія-Лопатинського

30 жовтня вся громада села Грабовець, що на Львівщині, зібралася на центральному майдані, де з одного боку – храм, пам'ятник Тарасові Шевченку, поряд з церквою – символічна могила борцям за волю України, а навпроти постав монумент Володимирові Тимчю, крайовому Провіднику ОУН, грабівчанину. Родинне дерево Тимчіїв є розлогим і пишним. Адже разом з Володимиром у сім'ї було семеро дітей. І ніхто не шкодував свого життя в боротьбі за волю України, тому й завжди в селі були шановані Тимчії.

З ініціативи Василя Шпіцера (теж члена цієї родини), автора книжки-дослідження про Тимчія-Лопатинського, за підтримки ЛОО КУН, і особисто – депутата

облради від Конгресу Зіновія Карпінського, у селі споруджено пам'ятник герою та його сподвижникам. Саме відкриття монумента увічало програму заходів на відзначення 100-річчя героя-оунівця. Заходи тривали впродовж року, який, за пропозицією голови Стрийської РО КУН Миколи Магаса, районна рада проголосила роком Володимира Тимчія. До спорудження пам'ятника долучилися члени родини Тимчіїв-Шпіцерів, конгресівський актив, сільська рада Грабовець. Окремо треба сказати добре слово про голову села Тараса Кунька. Саме завдяки благоустрою, який провела сільрада, пам'ятник за проектом молодого скульптора Яреми Миська

На відкритті пам'ятника виступає Василь ШПІЦЕР

вийшов творчо завершеним і вельми симпатичним, світлим – як пам'ять про героїв.

На урочистості з нагоди відкриття зібралися не лише грабівчани, але і численні гості. Біля підніжжя

монументу фінішував автопробіг Конгресу Львів-Стрий-Грабовець, у складі якого прибули керівники Проводу ЛОО КУН та активісти партії. В урочистостях взяли участь керівники РДА і райради, посланці голови облради, а також голова Івано-Франківської обласної організації КУН Богдан Борович.

У своїх виступах гості й односельці сказали багато теплих слів про героїв, а також тих, хто спричинився до побудови пам'ятника. Від імені Проводу ЛОО КУН вони були нагороджені подяками і подарунками.

За повідомленням прес-служби Львівської ОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93

Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценю Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46

Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Люттик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернівці	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОГЛЯД

Мирослав МАМЧАК

Напевно, немає у Криму і Севастополі засобу масової інформації, який би не опублікував коментар з приводу пропозиції депутатів однієї з сільських рад Львівської області перейменувати вулицю Миру на вулицю вояків батальйону "Нахтігаль". А також – відносно пропозиції львівської "Свободи" назвати львівський аеропорт іменем провідника ОУН Степана Бандери. Більше всіх переймалися цими проблемами, мало не впали у розпач, пропагандисти "Русского мира" в Криму та агітатори з московських телеканалів. Всі вони за старими стереотипами знову стали називати галичан "посібниками фашизму", носіїв якого у Західній Україні в часи незалежності збільшилося до "нет числа". Від спокуси підіграти "русскому миру" не втримався навіть Прем'єр-міністр Микола Азаров, на-

імя возродження исторической России". Цікаво, чи читав про це Азаров, чи ставив він московському патріарху Кирилу під час його недавнього перебування у Донецьку чи Чернівцях питання, як подібне стало можливим у Росії? Щось сумніви беруть.

Ось так, на відміну від українського "Нахтігаль", Власов і РОА сьогодні виставляються духовними символами "нової" Росії, яку Медведев з Путіним будують. І у цьому процесі будівництва нової Росії і її духовного підмурівка – "русского мира", героїзація фашистських прислужників проходить просто-таки ударними темпами. У серпні 2007 року в станиці Єланській на Дону назвали не те що сільську вуличку – відкрили цілий меморіальний комплекс з величними музеєм "Донские казаки в борьбе с большевиками", з архівом і бронзовим пам'ятником отаману Петру Краснову, тому самому, який з вересня 1943 року був начальником Головного управління козачих військ Міністерства східних областей рейху, який для "дружньої Німеччини" сформу-

полк поліції. 1-й Лейб-Отаманський полк втратив цілий батальйон на Житомирщині, 454-а Русская охоронна дивізія СС була знищена під Львовом, Козача бригада польової поліції СС Духопельнікова – в Тернопільській області, а Сводно-Козача кавалерійська дивізія СС – знищена на Волині. І це далеко не повний перелік втрат "символа боротьби ...во имя возрождения исторической России" на українських землях.

У боях з російськими колаборантами в Галичині становим хребтом УПА були якраз вояки з "Нахтігаль". Нинішня влада, цілуючи руки московським попам, разом з їхньою церквою прославляє "жертви українських націоналістів", тобто поневолювачів, колонізаторів свого народу. По суті, виступи проти національно-визвольної боротьби в незалежній Україні є не що інше, як прояв сучасного колабораціонізму. Пов'язана московськими духовними путями, українська влада вже просто не здатна чинити інакше, ніж це роблять у Росії: нацистським генералам Краснову, Шкуро, фон

Панвіцу та іншим там ставлять пам'ятники і пам'ятні дошки, проводять урочисті молебні. То як можна в Україні вшанувати тих, хто не дав довершити коричневим спасителям "русской демократии" російсько-нацистську справу в Україні? Іншого розуміння патріотизму нинішньої владної еліти не проглядається, часті гостини московського патріарха даються взнаки. Пе-

рефразую Прем'єра: подібне можливе лише у нашій країні за нинішньої влади – "ганьба" адресується тим, хто мав би, як, наприклад, у Польщі чи прибалтійських країнах, стати гордістю нації.

Є свої причини і у тому, чому в Криму так захвилювалися від пропозиції перейменувати вулиці у невеликому львівському селі, та чого у Криму спостерігається найбільше галасу з приводу галицького "націоналізму".

У Криму дуже багато говориться про "фашистських прислужників" у Західній Україні, та не говориться про власних. Значить, є що приховувати. А приховується достовірний факт, що саме Крим був територією найбільшого колабораціонізму, я б сказав, його батьківщиною. Досі, так би мовити, тримає у цій справі першість і у часи минулої війни, і в часи вже незалежної України. Бо саме у Сімферополі у лютому 1942 року вперше в Рейхскомісаріаті "Україна" було створено перше колаборантське з'єднання у складі нацистських військ СС – 5-й Козачий руский ескадрон 11-ї Польової армії вермахта, який досить швидко розрісся до дивізії СС. У Севастополі також не відставали. Відразу після здачі міста тут вперше в Україні створили підрозділ СС – кримінальну поліцію "Крипо".

1942 року в Криму на службу в РОА влилося без малого тридцять тисяч осіб, мобілізовано до вермахта 60,5 тисячі осіб. Тільки для блокади Ленінграда з півострова було направлено 44,5 тис. ХІВІ, нацистських "добровільних помічників". Більшість козачих формувань і формувань РОА в Криму німці кинули на придушення боротьби УПА в Західну і Центральну Україну. Більшість з них там і зосталася, – може, і їх проголосити "жертвами" українських націоналістів?

Ось де криються причини того, чому духовні спадкоємці колишніх колонізаторів України досі в Криму борються проти УПА та українського визвольного руху. І не лише борються, а й намагаються обманути світ, нібито національно-визвольна боротьба українців була і є загрозою для Європи, а створення Української держави не відповідає світовим стандартам.

Такий стан дійсно є ненормальним. Зверніться до Європи, пане Азаров, зверніться, і вам розтовкмачать, що подібне трактується перевернутим світоглядом і відсутністю національної свідомості.

Львівські новини

СКАРБ ПОСЕРЕД МІСТА

Виявляється, і в наш час можна знайти скарб. Причому в самісінькому центрі міста. Просто треба, щоб трохи пофортунило. У Львові пофортунило археологам Науково-дослідного центру "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України. Розкривши фундамент наріжної кам'яниці ХІІІ ст., на перехресті вулиць Краківської та Вірменської, вони натрапили на монети часів Австро-Угорщини. Гроші були замотані в тканину. Всього знайдено 95 монет, серед яких 9 срібних, 3 бронзові, а решта – нікелеві. Монети – не єдина знахідка на цьому місці археологічних досліджень, які тривають уже третій рік. За цей час вдалося виявити артефакти давньоруських часів – кінця ХІІ – поч. ХІІІ ст. Це уламки кераміки, пряслиця з рожевого шиферу і фрагменти двох ножів.

Місце, на якому ведуться розкопки, планується відвести під готель. Із 1000 квадратних метрів площі дослідили поки що половину.

– Ми відкрили західну сторону чотирьох будинків на вулиці Краківській, які датуються ще 1536 роком, – розповів директор НДЦ "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України Олег Осальчук. – За часів Австро-Угорської імперії вони перебудовувалися, особливо це стосується приміщень першого поверху і підвальных. Оскільки рештки старої забудови мають значну наукову цінність і є візуально привабливими, будемо рекомендувати інвестору законсервувати їх і демонструвати в підвальному приміщенні готелю.

ЗНОВУ ЗНИКЛИ МУЗЕЙНІ ЕКСПОНАТИ

Воістину національний музей ім.Шептицького у Львові – Мекка для злодіїв. Услід за виявленням пропажі 40 раритетів ХV–ХVІІІ століття із фондів кирилических шрифтів та стародруків недорахувалися 157 одиниць у фондах народного мистецтва. Тут зникло 3 миски, свічник, плесканка і скульптурка гуцула, а також 151 художній кахель. Завідуюча відділом національного мистецтва Євгенія Дзядик не приховує своєї тривоги:

– За 40 років моєї роботи в музеї вперше таке нещастя. У відділі ніколи нічого не зникало, хоч я проводила багато виставок, і міграція експонатів була величезною.

Жінка висловила припущення, що експонати зникли під час ремонту у фондосховищах. Загалом ремонт у музеї почався у 2005 році. За цей час працювало багато бригад. Натомість сигналізація і спостережні камери були відключені. На пошук потужність вони запрацювали лише навесні цього року.

Директор музею Ігор Кожан версію про крадів-будівельників не цілком сприймає, як результативність досліджень, подібних на те, яке самостійно провела пані Дзядик. В пошуках кахлів жінка побувала в усіх ресторанах області, розпитувала колекціонерів тощо. Він більше довіряє правоохоронним органам, у які подав відповідні заяви. Однак і звідтам поки що нема жодних відомостей, як зрештою, і про хід справи із зникненням стародруків, яку порушили ще торік.

Між тим вартість 1 експоната з відділу народного мистецтва від 100 до 500 доларів США. Для "чорного" ринку вони становлять неабияку цінність, бо почалася шалена мода на гуцульські вироби, зокрема, на кахлі.

Леся РУПНЯК

ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ГОРДІСТЬ І ГАНЬБУ

зважаючи пропозицію перейменувати вулиці Миру на вулицю імені вояків "Нахтігаль" ганьбою в цілому для країни. Прем'єр сказав буквально так: "Мене це так вразило. Щоб у нашій країні таке було можливо, важко собі уявити. ... Це що, нормально?". І пообіцяв за допомогою звернутися до Європи.

Не будемо такими наївними, щоб повірити, буцімто Азаров не знає, ким, як і для чого створювався батальйон "Нахтігаль". Знає добре. Та для нього, як і для більшості нинішньої владної "еліти" нашої незалежної держави, національно-визвольна боротьба українців – річ не прийнятна, бо спрямовувалась проти колоніальної системи, яку вони свого часу підтримували обома руками.

Зате для таких, як Азаров, наприклад, більшовицькі різниці севастопольців у 1918 році Микола Пожаров і Юрій Гавен є героями, їхні вчинки, вірогідно, викликають гордість. Тому у день, який у Севастополі мав би бути оголошеним Днем Скорботи і пам'яті більшовицьких жертв, коли оточене 23 лютого 1918 року більшовицькою ордою місто в одну ніч позбулося української і кримськотатарської громади, Азаров з командою низько схиляють голову в знак пошани до оцих "захисників Отечества", що "очищували" українську землю від українців. Подумаєш, під керівництвом цих катів знищили третину населення Севастополя, зате результат який: затвердили, припечатали українському кровію статус "города русской славы", який ще не відмили і до сьогодні. Не є ганьбою для України і імена катів Михайла Фрунзе і Володимира Антонова-Овсієнка, які донині виставляються українському війську як взірці військової звитяги, доблесті, як видатні військові діячі і полководці.

Та це, скаже читач, далекі вже і від нас, і від "Нахтігаль" часи і особи. Гаразд, але, скажіть, чому ніхто з офіційних українських кіл не протривівся, коли в Росії не так давно урочисто, з помпою, перепоховали ще одного ката України, наймасштабнішого після Леніна-Сталіна, націонал-шовініста генерала Антона Денікіна? Чому ніхто в Європу не звертався, коли Російська православна церква за кордоном, між іншим, в особі Архієрейського Синоду, зовсім недавно заявила стосовно одного чи не з найбільших колаборантів всіх часів і народів, прислужника німецьких нацистів генерала Андрія Власова: "Все, что было ими (Власовим і його посіпаками) предпринято, – делалось именно для отечества, в надежде на то, что поражение большевизма приведет к воссозданию мощной национальной России. ...Генерал был и остается своего рода символом сопротивления безбожному большевизму во

став 8 Козачих дивізій СС (три з них стали дивізіями військ СС, дві дивізії – охоронні дивізії СС, дві – охоронні дивізії вермахта і одна – польової поліції), 64 козачих полки, з яких 29 есесівських, активно творив так званий "Казачий Стан", де українцями місця не передбачалося.

Та що там донська станиця. У самій Москві, біля храму Всіх Святих на патріаршому подвір'ї Московського патріарха (Ленінградський проспект, 73а) встановлена пам'ятна плита, якою і російська світська, і духовна влада "героїзують" соратників Власова, нацистських генералів Г. фон Панвіца, С. Краснова, А. Шкуро, Султан – Гірея, Т. Доманова та інших колаборантів, які командували 30 російсько-гітлерівськими полками, з яких абсолютна більшість була есесівськими. Протестів українських владців та московських попів в Україні теж щось чути не було.

Як це прийнято серед носіїв "русского мира", без обману громадськості з патріаршого "подворья", звичайно, не обійшлося. Ось написали на плиті у дусі сучасної російської "неискаженной истории": "Генералам, Отаманам и Воинам 15 Казачьего корпуса, Казачьего Стана и Русского корпуса", проте забули відзначити, що 15-й Козачий корпус був не просто корпус, а корпус СС, складався з трьох козачих дивізій СС, Козачий Стан – з двох дивізій СС, а Русский корпус – з п'яти полків вермахта, регулярної армії нацистів. Про розгорнуту в Росії кампанію навколо так званої Локотської Республіки, де керівною була націонал-соціалістична партія Росії, зараз говорити не будемо.

Це вам не український "Нахтігаль", вояки якого категорично відмовилися присягати рейху і фюреру, а в часи формування російських есесівських корпусів і дивізій влилися в УПА і активно воювали проти нацистських окупантів. Ось тут, на мій погляд, і криється причина проголошення Прем'єром "ганьби" українським патріотам.

Судить самі. Проти кого в Західній Україні воювали в 1943-44 роках воїни УПА, свідчить суха статистика. На Волині, наприклад, після боїв з УПА були розформовані і перетворені у батальйони шість полків СС: 5 – й Кубанський пластунський, 10-й Донський, 12-й Сводно-козачий, 13-й Сводно-козачий, 18-й Сводно-козачий полки дивізії польової поліції "фон Шуленбург" та 37-й козачий

ІНТЕРВ'Ю З ПАТРІАРХОМ

– Ваша Святосте! Наближається подвійний ювілей: 20-ліття Собору Української Православної Церкви, який підтримав необхідність автокефалії, та 90-ліття Всеукраїнського Собору 1921 р., який проголосив створення УАПЦ. У чому для Вас полягає значення цих подій?

– Ці дві події належать до числа визначальних в історії Української Церкви. Їхнє значення полягає в тому, що вони засвідчили бажання українського народу мати незалежну, автокефальну Церкву. І саме завдяки цьому існує, розви-

не було сприйняте і утверджене без боротьби, без розділення на згідних і незгідних, без появи супротивників. Правда завжди перемагала, але неправда чинила опір, і опір запеклий. І не раз було так, що на боці неправди до часу була більшість і сила, а правду відстоювала меншість.

Зараз ми утверджені у православній вірі, і ні в кого не виникає сумнівів – чи Слово Боже є істинний Бог? Ми співаємо Символ віри, навіть не замислюючись над тим, скільки боротьби було навколо утвердження таких звичних для нас тепер слів. Але в той час, коли ця боротьба відбувалася, все виглядало не таким ясним і зрозумілим, як нині. Бо православні посилювалися на соборні рішення, на авторитет відомих ієрархів – і еретики теж посилювалися на свої собори, і на своїх відомих учителів. Але правда перемогла, бо з правдою Бог.

Я вірю, що так само буде і з утвердженням єдиної Помісної Православної Церкви в Україні. Зараз іде боротьба, зараз йдуть суперечки, – але Церква буде утверджена, об'єднається, і колись у далекому майбутньому про нинішні розділен-

но відкинула принцип автокефалії, проголосивши папу видимим главою для всієї Церкви, – Церквою це не було сприйнято. І не буде сприйняте ніколи, бо вчення про примат, тобто главенство папи в Церкві, змінює, спотворює саме вчення про Церкву, про її природу.

Церква повинна виконувати Євангеліє і жити за прикладом апостольським. А в Євангелії сказано, що той, хто хоче бути першим, нехай буде всім слугою, і що в Церкві не повинно бути так, як у миру, де є князі і володарі, які володіють народами.

Згадаймо, що і апостоли сперечалися між собою за владу та хто з них є старшим, – але до того часу, коли на них зійшов Дух Святий. А після сходження Святого Духа вони вже про це ніколи не сперечалися, бо всі рівні були між собою і старшим був той, хто більше трудився і служив, хто свідчив про правду – як апостол Павло, який на соборі викрив неправду Петра, коли той перестав спілкуватися з християнами, які були хрещені з язичників.

Тому я думаю: не даремно головне правило, на якому утверджується автокефалія, – 34-е Апостольське правило. Не правило Святого Отця, не правило Помісного Собору, не правило навіть Вселенського Собору, – а правило Апо-

го буття, – а вона навіть тепер, у розділеному стані, є однією з найбільших Помісних Церков й розвивається якісно та кількісно, – значить, єдиний правильний шлях для Української Церкви – утверджувати свою автокефалію. Саме це і підтверджують рішення церковних Соборів, ювілей яких ми відзначаємо цього року.

– Все це так, але противники автокефалії Української Церкви та прибічники єдності з Московією вважають, що і відокремлення України від Росії є тимчасовим і є злом. І вони сподіваються, що невдовзі Україна знову з'єднається з Росією. Вони вважають, що українці належать до єдиного "народу Святої Русі", чи до пресловутого "руського мира". І тому для автокефалії УПЦ, на їхній погляд, немає жодних підстав.

– Для того, щоби зрозуміти, на чієм боці тут правда, давайте застосуємо євангельський закон – подивимося на плоди. Які плоди у тих, хто бореться за автокефалію, і які – у тих, хто бореться проти неї?

Україна стала незалежною державою мирно, без війни, без кровопролиття. Хіба це не знак Божого благословення? Україна існує як незалежна держава 20 років і весь цей час розвивається не в бік повернення до єдності з Московією,

Інтерв'ю Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета

вається, міцніє Київський Патріархат – завдяки твердому прагненню православних українців, щоб в Україні була єдина Помісна Православна Українська Церква. І не тільки українців, бо цю справу підтримують люди різних національностей, які люблять Україну і бажають їй добра. Рішення ж цих Соборів про автокефалію є вираженням волі віруючого народу мати свою автокефальну Церкву.

– Але і після Собору 1921 р., і після Собору 1991 р. виникли церковні розділення, боротьба...

– Протягом останніх років я перекладаю творіння Святих Отців – Іоана Золотоустого, Василя Великого, Григорія Богослова, Афанасія Великого. У їхніх творіннях розповідається про різні собори – правдиві та неправдиві, про боротьбу, про церковні розділення та ересі, про складні обставини їхнього особистого служіння.

Це у посібниках для початківців пишеться просто, що Перший Вселенський собор засудив ересь Арія та утвердив православ'я. І якщо прочитати це, то складається враження, нібито все було просто, ніби Церква збрала Собор, на якому було утверджено істину, – і ересі, неправда було відразу цим подолані. Але коли ми читаємо про історію цього часу глибше, більше, коли ми читаємо творіння Святих Отців, які були безпосередніми учасниками боротьби з ересями, – тоді ми бачимо, як складно все було.

Після Нікейського собору ще близько 50 років аріанська ересь мала багато прихильників, серед яких були і єпископи, і державна влада, а православні піддавалися гонінням. Загалом же аріанство існувало ще кілька століть після цього. Тобто соборне рішення, яке у Нікеї теж було прийняте не без боротьби, не без суперечок, було утверджене життям Церкви лише з плином часу і після напруженої боротьби.

Цей приклад я наводжу для того, щоби можна було краще зрозуміти – в історії Церкви жодне важливе рішення

ня будуть згадувати, лише як про історію.

Цим самим шляхом пройшли багато Помісних Церков: вони боролися за свою автокефалію, за свою незалежність – і перемогли. І тепер ніхто не заперечує автокефалію Болгарської, Грузинської, Румунської чи Сербської Церков. Так само, пройде час – і ніхто не заперечуватиме автокефалії Української Церкви. Бо правда у цій боротьбі – на боці Помісної Церкви, а не на боці прихильників єдності з Московією.

– Ваша Святосте, але ж і прихильники єдності з Московією теж вважають, що правда на їхньому боці.

– Так, вони теж так вважають і думають, що коли вони борються проти автокефалії, то борються за правду. Але давайте поставимо питання: автокефалія для Помісної Церкви – це добро чи зло? Бо противники заявляють, що сама автокефалія – це зло. Що коли одна Помісна Церква стає незалежною від іншої – це зло.

Такі думки, наприклад, намагається проповідувати Московський патріарх Кирил, який каже, що всяке розділення – зло. Але якщо це було зло, то Єдина Церква Христова не існувала би, як спільнота автокефальних Церков. І сама Російська Церква не відділялася би ніколи і не ставала автокефальною.

Чи може хтось правдиво стверджувати, що існування автокефальних Церков є протиним волі Божій? Не може, бо якщо це було протиним волі Божій, то Господь від самого початку творив би Церкву на інших засадах. А так ми з історії знаємо, що від початку існували автокефальні Церкви – єдині у вірі, але незалежні одна від одної у питаннях управління. Змінювалися зовнішні умови – змінювалися і межі автокефальних Церков, вони збільшувалися або зменшувалися, але принцип автокефалії залишався.

До речі, коли Римська Церква почала вимагати особливого місця і фактич-

Патріарший кафедральний собор св. Володимира

тоське, тобто таке, яке походить від вчення самих апостолів.

Те, що ті, хто борються за автокефалію Церкви, борються за правду, – підтверджується і самою історією. Бо кожна Церква, яка несе своє служіння серед певного окремого народу і має всі умови для самостійного буття, тобто має достатньо єпископів, духовенства, храмів та віруючих, і яка на Соборі засвідчує своє бажання бути автокефальною – кожна така Церква рано чи пізно добивалася визнання своєї автокефалії. Кожна! Єдиний випадок, коли та чи інша Церква втрачала автокефалію, – це коли народ, який складає цю Церкву, втрачав свою державність. Але коли державність відновлювалася, то відновлювалася і автокефалія.

Хіба все це відбувалося і відбувається без волі Божої? Ні, не без волі Божої!

Тому якщо Господь дозволив, щоби Україна стала незалежною державою, і якщо ми бачимо, що Українська Церква має всі внутрішні умови для самостійно-

а навпаки – в бік дедалі більшої незалежності. До влади не раз приходили політики, які виступали за єдність з Московією, – але з часом всі вони, рано чи пізно, ставали прихильниками незалежності та відстоювали її. Наприклад, Леонід Данилович Кучма йшов на вибори з гаслами єднання з Росією, а коли пройшов час, то саме він заявив: "Україна – не Росія".

Патріарх Кирил вже два роки проповідує в Україні "руський мир" – і що, збільшилася кількість прихильників цього "мира"? Ні, навпаки, його дедалі більше критикують. І вже навіть ті, хто два роки тому з радістю зустрічали Кирила в Україні, тепер не хочуть його бачити. І я думаю, що не в останню чергу – через цю проповідь "руського мира".

Тепер подивимося на життя Церкви. Київський Патріархат починав свій розвиток з гірших умов, ніж УПЦ МП. Ми були в меншості, були слабкими, нас відкидала влада, особливо місцева, більшість храмів та монастирів була в руках Московського Патріархату, нас

штучно ізолювали від спілкування зі Вселенським Православ'ям. Тобто – все було проти нас. І тоді, у 1991–92 роках думали, що автокефальна Українська Церква швидко зникне, бо вона потрібна лише Філарету та купці українських націоналістів.

А що ми бачимо зараз? Ми бачимо, що не наші прихильники стають прихильниками єдності з Московією, а навпаки – в самій УПЦ МП стає дедалі більше прихильників автокефалії. В суспільстві більшість підтримує Помісну Церкву, а не єдність з РПЦ. Київський Патріархат у несприятливих умовах виріс та зміцнів настільки, що вже і в самій Московській патріархії тепер думають не стільки про те, щоби зруйнувати нашу Церкву, скільки про те, як втримати владу над УПЦ МП і не допустити її автокефалії.

Або ще такий факт. Скільки за ці роки було спроб зруйнувати Київський Патріархат – ззовні та зсередини. До нас і засилали московських агентів, таких як Антоній Масендич, які потім себе викрили. Намагалися схилити до зради наших єпископів – і знаходили зрадників, які погоджувалися відійти від нас і об'єднатися з Московією. Але хіба хоч одна така спроба виявилася вдалою?

В книзі Діян розповідається про те, як мудрий законовчитель Гамаліїл порадив синадріону залишити в спокої апостолів, які проповідували, що Ісус є Христос, тобто обіцяний Богом Месія. Гамаліїл наводив приклад попередніх проповідників, які того чи іншого проголошували Месією, але невдовзі вся їхня справа розвалювалася і зникала. Тому він запропонував подивитися – якщо справа апостолів не від Бога, то вона розвалиться, а якщо від Бога – то він сказав: "Бійтеся бути противниками Божими!"

І я впевнений, що зростання та зміцнення Київського Патріархату, все ширша підтримка необхідності для Української Церкви бути автокефальною – це підтвердження Божого благословення нашої справи.

– Ваша Святосте! Але ж противники автокефалії часто люблять вказувати на те, що навіть серед її прихильників немає єдності, бо існує Київський Патріархат та УАПЦ...

– Так, вони люблять на це звертати свою увагу. Але насправді цей аргумент не є таким переконливим, як їм здається. Бо, по перше, розділення фактично існує на рівні єпископату, а на рівні парафій такого розділення немає.

Між нами і Московським Патріархатом є розділення, бо вони вважають наші таїнства недійсними і закликають своїх парафій не ходити в наші храми. А з УАПЦ такого розділення немає – ми визнаємо таїнства одне одного і багато віруючих на Західній Україні, де найбільше представлена УАПЦ, ходять і в ту, і в іншу Церкву. Або на храмові свята, чи як в Галичині кажуть, – на празник, – священники УАПЦ запрошують на службу священників Київського Патріархату, і навпаки. Всі разом служать, святкують – і не вважають себе противниками.

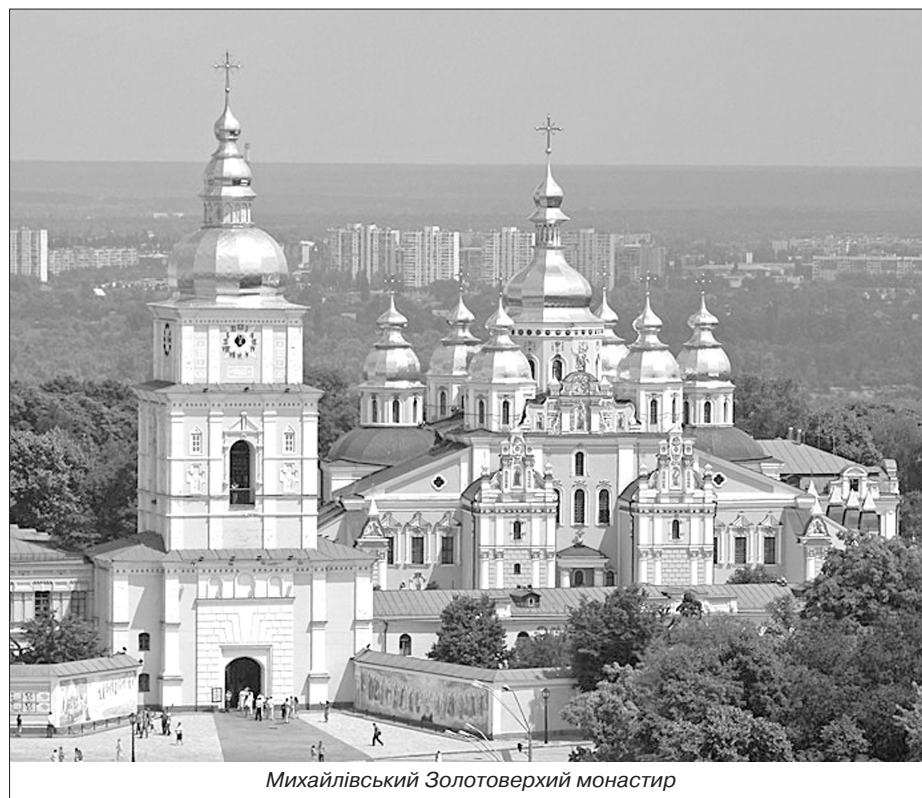
Це є правильний шлях – потрібно об'єднатися всім, хто виступає за автокефалію Української Церкви. Саме тому я, як Предстоятель Київського Патріархату, і Митрополит Мефодій, як Предстоятель УАПЦ, підписали у вересні спільну заяву про необхідність подолати розділення та почати переговори про єдність. І працювати в цьому напрямку треба не тільки на рівні Предстоятелів, а на всіх рівнях – від єпископів до простих парафій. Ми готові робити кроки назустріч нашим братам з УАПЦ, і бачимо, що в УАПЦ більшість теж підтримує цей процес.

– Минулими роками, особливо на початку 90-х, часто можна було чути звинувачення, що раніше Ви виступали проти УАПЦ і нібито це й досі є перешкодою для об'єднання.

– Я не міг підтримати автокефалію Української Церкви тоді, коли Україна не була ще незалежною держа-

вою, а була у складі Радянського Союзу. Бо якби я підтримував тоді Автокефальну Церкву – чи у 60–80-х роках, чи навіть у роки так званої перебудови – мене би просто відсторонили від служіння, а на моє місце поставили б відданого Москві. Зрештою, так і зробили, – але вже був інший час, Україна була незалежною, і тому знищити справу автокефалії не змогли.

До речі, й самі ті священники, які у 1989–91 рр. увійшли до складу відновленої УАПЦ, вони ж теж до того часу служили в Російській Церкві. Але коли відчули підтримку серед своїх парафій у справі автокефалії, тоді і вони виступили за автокефалію. Тому вони повинні зрозуміти мою позицію – доки в справі автокефалії я не відчував підтримки Церкви, яку я очолював, і доки Україна не стала незалежною, я не міг виступити за автокефалію.

Михайлівський Золотоверхий монастир

Але і в той час я робив те, що міг. Наприклад, почав видавати Євангеліє, молитовники, тексти Літургії українською мовою, дозволив звершувати українською мовою богослужіння, добивався – і добився – того, щоби Український Екзархат РПЦ став незалежною в управлінні Українською Православною Церквою. Нинішня ж УПЦ МП, наприклад, лише недавно видала богослужбові Євангеліє українською мовою, лише говорить про переклади богослужбових текстів. І користується правами, отриманими у 1990 році, не добившись, поки що, нічого більшого...

Тоді, у 1989–91 рр., я дійсно критикував УАПЦ, але для цього була вагома причина. Бо на хвилі патріотизму серед багатьох справді відданих автокефалії, до УАПЦ кинулося і багато негідних, кар'єристів, які швидко почали пробиватися до її керівництва. Але час виявив, хто є хто, – бо рано чи пізно лукаві, такі як Масендич, відпали від Української Церкви.

Разом з тим, зараз можна бачити, що саме завдяки тому, що багато священників на Галичині виступили за автокефалію Української Церкви – в цій частині України в умовах відновлення структур Греко-Католицької Церкви вдалося зберегти присутність та вплив Православ'я. Бо тоді багатьох священників спокушали тим, що справжній український патріот може бути лише греко-католиком, а хто православний – той слуга Москви. Священники ж УАПЦ та Київського Патріархату на Галичині в цей період, в умовах гонін, змогли зберегти вірність Православ'ю, відстояти православну віру. І не тільки зберегти, але й примножити – бо за ці роки в Галичині збудовано велике число нових православних храмів, серед яких багато побудовано громадами УАПЦ. За це їм честь і вдячність.

Минулими роками багато сіялось розбрату і недовіри, і робилося це для того, щоби не допустити об'єднання УАПЦ і Київського Патріархату. Бо супротивники автокефалії Української Церкви добре розуміють, який поштовх для розвитку дає таке об'єднання. Ці недовіру та розбрат слід долати. Бо не можна йти вперед з головою, оберненою назад.

УПЦ Київського Патріархату в 1992 році з'явилася завдяки єднанню тих, хто виступав за автокефалію у складі УАПЦ, і тих, хто виступав за автокефалію у складі УПЦ. Я щиро сприйняв це об'єднання. І думаю в Київському Патріархаті зі мною всі погодяться, що і відродження УАПЦ у 1989 р., і обрання першого Патріарха Київського і всієї України Мстислава на Соборі у 1990 р. – це частина нашої спільної церковної історії, важливі

етапи нашої спільної боротьби за церковну незалежність.

На підтвердження своєї думки хочу підкреслити: я ніколи нікого не виділяю і нікому не надаю переваги за принципом – хто до якої Церкви належав до об'єднання. Думаю, що і священники, і єпископи, які раніше були в УАПЦ і які об'єдналися у Київському Патріархаті, можуть це підтвердити. Як Предстоятель, я формую своє ставлення у залежності від справ – хвалю за добрі або напоумлюю за недобрі, не зважаючи на те, хто де був раніше.

– Сподіваємось, що рано чи пізно справа об'єднання всіх прихильників автокефалії Української Церкви завершиться успіхом. Але дехто, мабуть, вагається – чи підтримати її та як це відобразиться на ньому самому?

– Я не раз говорив раніше і тепер можу повторити: з нашої точки зору механізм для об'єднання є простим і зрозумілим. Він полягає в тому, що хто що має – той з тим і залишається після об'єднання. Є священник настоятелем парафії – він і залишається настоятелем. Благочинний, або як кажуть у Галичині – декан – залишається на своїй посаді. Єпископ якими парафіями керував, тими і буде керувати. Хто займав визначне місце у загально-церковному керівництві, – той буде мати визначне місце і після об'єднання. Тобто ніхто нічого не втрачає.

Навпаки – той, хто об'єднається, лише набуде. Бо зараз, будемо говорити прямо, Київський Патріархат має більший вплив у суспільстві, ніж УАПЦ. Тому треба не вагатися, а робити рішучі кроки назустріч одне одному. Ми до таких кроків готові та відкриті для співпраці з усіма, хто поділяє і підтримує автокефалію Православної Церкви в Україні.

Розмову вів
єпископ ЄВСТРАТІЙ.
Офіційний сайт "Церква.info"

МОНІТОРИНГ СОВІСТІ

ЧИ ВИВЧАТИМУТЬ У ШКОЛІ ЗАКОН БОЖИЙ?

Українська православна церква Московського патріархату хоче опанувати школи. Саме так переважна більшість інтелектуалів, громадських діячів і науковців сприйняли ініціативу, яку минулого тижня озвучив на прес-конференції в Києві голова інформаційно-просвітницького відділу УПЦ МП Георгій Коваленко.

За його словами, УПЦ МП виступає за те, щоб у школах дітей навчали основам православ'я, а в Києві заснували вищий навчальний православний заклад. Поки що, вважає МП, цьому перешкоджає хибне тлумачення розмежування церкви з державою. Щоб виправити таку "прикрість", Московський патріархат ініціює зміни до українських Законів "Про освіту" і "Про свободу совісті та релігійні організації".

Неважко здогадатися про справжні наміри УПЦ МП: у разі законодавчого впровадження в школах "основ православ'я" на його уроках не лише пропагувалася б одна конфесія, але й учням прищеплювалося б московське бачення української історії, культури, зневага до української мови. Одне слово, антидержавна агітація проводилася б офіційно. Крім того, зважаючи на агресивність, яка особливо панує на території монастирів МП, вульгарне ставлення до кожного, хто не вважає своїм церковним зверхником Кіріла, проникнення батюшок Московського патріархату в школи загрожують поширенням нетерпимості і ненависті серед учнів.

У всі часи Російська церква була частиною державного апарату і підпорядковувалася владі світській. Її непривабливі притаманності успадкувала "дочірня" УПЦ МП, яка, виконуючи настанови Кіріла, по суті втілює нав'язувану Кремлем ідею "русского міра" в Україні. Тим більше небезпечно допускати її адептів до виховного процесу. Досить того, що нині батюшки московської орієнтації тлумачать своїм парафіянам про "зловорожі" наміри Європи, яка хоче "всю Західну Україну віддати Польщі", а ще – при вступі в ЄС нехайно "забороняє" всі традиційні релігії, а "нав'язує секти". В антиєвропейській пропаганді УПЦ МП забезпечує диференційований підхід. Так, перша із вищезгаданих версій поширюється на Волині, друга – на Київщині. Тож ще раз наголосимо: впровадження "православних освітніх проектів" Московського патріархату в українських школах не пов'язане ані з просвітництвом, ані з християнською мораллю, це чергова кремлівська спецоперація на території нашої країни.

"Не варто знову наступати на ті самі граблі, – застерігає голова інформаційного управління Української православної церкви Київського патріархату єпископ Євстратій Зоря. – Під виглядом основ християнської етики учням можуть пропагувати лише одну із конфесій".

Письменник і філософ Євген Сверстюк, який давно виступає за вивчення релігії як передумови культури і моралі, без чого людина не може здобути повноцінної освіти, в коментарі Радіо Свобода наголосив, що дуже важливо, хто і як спілкується з дітьми та молоддю. "Можна знайти людей, які будуть вчити, і діти будуть розуміти, що це Закон Божий, але навіть не здогадаються, яка конфесія. А є такі, які від самого початку будуть вчити того, що вчать на порозі своїх храмів. Це відштовхує від церкви", – зауважив Євген Сверстюк.

Міністерство освіти поки що не відреагувало на ініціативу УПЦ МП. Але з огляду на те, хто його очолює, не важко передбачити й реакцію... Ще раніше Дмитро Табачник заявляв, що підтримує участь православної церкви у вихованні дітей, близько 40 відсотків учнів в Україні вже вивчають "християнську етику", як факультатив, а згоду на це дають органи батьківського самоврядування в школах.

Ольга ДМИТРЕНКО

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Випускник університету
Володимир ПІДПАЛІЙ. 1962 р.

**А я шукаю вас – не ваших сіл,
розкиданих між небом і зірками...
де непробудно спить уся країна,
розтринькавши і славу, і біду,
я омину все. І до вас прилину.
Опісля того, коли вас знайду –
я поцілую руку України...**

Володимир Підпалій

Володимир Підпалій із "тихих" шістдесятників, але поезія його так бере за душу, як навряд чи спроможеться палкому трибуну. Головним оперттям його поезії є совість і його "Слово – блискавиці подібне і найтихіше родить грім...":

*Ділім не славу, а – неслави сором.
Ділім не послух, – поділім вину.*

І так захотілось мені побувати в його рідному селі Лазірках на Полтавщині, побачити ту земну красу, яка народила і виколосила цього елегантного, витонченого і теплого лірика, палкого патріота.

Двір Підпалих на краю Ламахівщини. Ворота – прямо у житній лан. Здалося, ніби йде ним назустріч нам сам усміхнений Володимир Олексійович. І волосся, і брови у нього – як оце спіле жито, і очі оцієї небесної блакиті. І усміхається він вірній дружинонці своїй Нілочці, яка ось поряд зі мною. У дворі криниця, копана хазяїном, коли переселили їх із хутора, де дбайливий Олексій Лукович ви-

му і шанував. А свекрушина козацька душа відлетіла ж у 53 роки – не так легко піднімати самій трійко діток (чоловік загинув у 43-му на дніпровій переправі). Хто-хто, а Ніла це добре знає. Її Володя помер на 37-му році життя у неї на руках, довго перед тим мучившись тяжкою хворобою. А вона, тридцятилітня удова, рік ходила у чорному платті щодня на Байкове. Андрійка – в дитсадок, Олю – в школу, сама – на роботу, а після роботи – до Володі на могилу, у дитсадок, вечерея, уроки, колискова, і цілісінька нагла ніч, від якої тільки й спасу: "Передивись мене, моя любове, вишневими очима... // Божий світ // нехай у них відіб'ється. Щоб я, // вчарований твоїм вологим зором, // у сад твоїй грішній // відпочить зайшов..." Ні, це не любі уста, не ніжні руки, але – це частина його, така рідна і, мабуть, найсуттєвіша...

...Перечитує, складає вірш до вірша – укладає книжку за книжкою, переконує видавців...

"...НЕ МІЛІЄ ПРИ ШЛЯХУ КРИНИЦЯ..."

За життя Володимир Підпалій видав поетичні збірки "Зелена гілка" (1963), "Повесіння" (1964), "Тридцять літо" (1967), "В дорогу за ластівками" (1968), "Вишневий світ" (1970).

Стараннями Ніли Андріївни побачили світ збірки В. Підпалого: "Сині троянди" (1979), "Поезії" (1982), "Береги землі" (1986), "Кожна бджілка – немов лічилка" (1991), "Сковородинські думи" (2002), "Любов'ю землю обігріти" (2006), "Золоті джмелі" (2011). Мабуть, найтяжче далися "Золоті джмелі". Бо готувалися вони понад 10 років. Не стільки готувалися, скільки чекали коштів, а звідки ж їм узятись? Вихід є, кажу, – просити у заможних. Нізащо, – у відповідь, Володя не зрозуміє і образиться. Тоді – толока. І теж – ні і ні, і цілий рік ні. Але ж ювілей; і Володя має стільки друзів, прихильників і поціновувачів його слова, врешті, земляків, і його, і твоїх сквирців. Та вже усі гуртом умовили на толоку – і вийшла пречудова книжка. Не просто книжка – кажуть люди: духовний пам'ятник Володимиру Підпалому.

У цьому великому подарунковому альбомному виданні зібрані майже всі твори і переклади Володимира Підпалого, редвисновки і рецензії (П.П.Рибийніс, Р.Лубківський, І.Калинець, В.Голобородько, М.Клименко та ін.), автобіографічні та епістолярні матеріали (листи до рідних, до Івана Світличного, до Івана Гнатюка

та ін.), спогади і згадки про поета (В.Біленка, Г.Білоуса, Є.Гуцала, П.Засенка, М.Ільницького, Б.Олійника, С.Тельнюка, В.Чорновола та ін.) і статті про його творчість (Ф.Неуважного, Я.Розумного, М.Домчук та ін.) та вірші, присвячені пам'яті Володимира Олексійовича. Майже шістьсот ошатно оздоблених сторінок. А починається книжка чудовим родинним фотоальбомом, де бачимо любительські фото аж із 40-х і 50-х років. Певно, не просто було їх ввести у друку художнику Костянтину Сулімі. Дай Боже здоров'я керівникам Тетяні та Михайлу Конончукам і працівникам видавництва "ТВІМ ІНТЕР" – достойна робота. А за усім – невсипущі очі пані Ніли, очі, з'їдені яркістю дисплея із ночі в ніч –

укласти, набрати, вичитати може зо два десятки раз, бо довга робота по архівах і бібліотеках весь час доповнювалась іще й іще листами, замітками, висловами про творчість...

Іще один дорогоцінний подарунок – книжка спогадів, видана цього ж таки року "Пішов у дорогу за ластівками" (За ініціативи і коштом молодого вченого Олега Рарицького. Кам'янець-Подільський: П.П."Медобори-2006". 2011 р. 496 с. 102 автори). Своєрідний зворушливий життєпис, написаний тими, хто в різні роки спізнав радість спілкування з поетом: це товариші дитинства, однокласники і просто земляки; університетські побратими, викладачі і однокурсники; це й ті, з ким входив у творче життя і з ким за тоталітарного режиму відстоював справжню літературу: Володимир Плачинда, Лариса Мірошниченко, Лариса Мороз, Зинаїда Тарахан-Береза, Федір Кислий, Тетяна Гребініченко (Куцмай) та ін. Вагомий пласт – розповіді вдячних авторів редактованих ним книг: Михайло Клименко, Наталя Кащук, Абрам Кацнельсон, Ліна Костенко,

села – озера у зелених вінках, а за селом по-під гаєм оболонню тече Сліпорід, оспіваний поетом. Не дивно, що сюди майже щороку приїздить Ніла Андріївна. Легка на підйом, вона відгукується на усі запросини, читає лекції про життя і творчість чоловіка, що переростають у розповідь про літературний масив, у якому жив і працював Володимир Підпалій. Іноді просять прочитати іще й лекцію про Максима Рильського, бо вона фахівець-рильськознавець, усе життя працювала у Київському меморіальному музеї Максима Рильського, останні 10 років – його директором. Багато писала про патрона, багато виступала і проводила найрізноманітніших культурних заходів на усіх теренах СНД, видавала книжки М.Рильського, створювала музей у Романівці на батьківщині поета і у Кривому, де жив лікар "Старої Київської громади" Йосип Юркевич. Чого лише варті літературні свята "Голосіївська осінь" та "Романівська весна", започатковані нею, які щороку традиційно проводяться і понині.

У пані Ніли багато радості спілкування з молоддю. Але мені гірко, що ця

У колі родини: дружина Ніла, син Андрій, донька Оля.
Лютий 1971 р.

Сергій Литвин, Дмитро Павличко, Борис Олійник та ін. А редактором Володимир Підпалій був ідеальним, совісним і вдумливим, вимогливим і доброзичливим.

Згадують рідні і лікарі, а також близькі друзі, соратники, більшість з яких нині – цвіт української нації.

А от книжка "Тут все з дитинства серцеві знайоме" (Полтава. Видавець Шевченко РВ. 2011. 483 с. Коштом земляків. За сприяння депутата обласної ради Петра Ворони. Передмова Мирослави Домчук, авторки кандидатської роботи про творчість В.Підпалого) народилася саме у цей день, в Лазірках, на вулиці Володимира Підпалого, нарізаний на околиці села. "Так хочеться, щоб окремою книжкою вийшли Володині вірші про рідний край!" – сказала тоді Ніла, а земляки підтримали. "Ти тут починалася, казко..." – "Я вічний під зірками свого неба". От уже і школа носить його ім'я, і музейний куточок є у ній, присвячений поету. З Божою поміччю і на цілий музей спроможеться. Адже у сім'ї і в родині (сестра Надія живе в сусідньому селі Воронинцях) є і документи, і фото-матеріали, і сімейні реліквії... Іще пам'ятають допитливого, меткого розумника і дотепника, поета Володю шкільні друзі-товариші: двоюрідна сестра Настя Косяченко (Підпала), Володимир і Станіслав Варв'янські, Микола Гайдаш, Раїса Гусленко, Людмила Зінчук (Кайдаш), Ольга Ільченко, Василь Кайдаш, Надія Комарова, Лідія Стеценко та ін.

Дві Лазірківські школи щороку проводять свята поезії Володимира Підпалого. Довелось і мені побачити цікавий учнівський спектакль, де є і Володя, і Ніла, де багато музики і поезії. Розповідають про побратима і поети із Спілки письменників України. 9 травня цього року нову книжку землякам презентували Емма Бабчук і Лариса Мороз, Петро Засенко і Микола Сом разом із сином Андрієм Підпалім. І, як і завжди, сільський клуб переповнений. Бо знають і люблять свого поета Володю Підпалого і старі, і молоді лазірківці. Це добре показано у фільмі Галини Михайленко та Тетяни Барішпол "Осяяний любов'ю" (оператор Ігор Приміський; держтелеканал "Культура", 2010 р.).

Так і стоять перед очима ошатні лазірківські хати у садочках, де жовто-гарячі лілеї у людський зріст, де посеред

неоціненна культурологічна робота – поширення високохудожнього і високоморального слова – робиться власним коштом (бо не всюди доїдеш безплатною для пенсіонерів електричкою). Потреба у високохудожній українській літературі не просто є, – без неї неможливий подальший розвиток держави і нації, неможливе виховання молоді. Але ж у держави немає свідомості, що пора поширювати і утверджувати свою культуру, пора фінансувати видання красного слова, розбудовувати бібліотеки і читальні, щоб не одেбілювати молодь і не притлумлювати потужну українську культуру. І, звісно ж, пора оплачувати працю культурологів. Соромно, що немолода людина, щоб прочитати необхідну лекцію, практично, виконуючи державну роботу, повинна відщипнути на дорогу від своєї мінімальної пенсії, а значить, відмовити собі у куснику хліба (а що ж іще можна купити за цю мінімальну при нинішніх цінах?).

Важко назвати область в Україні, де б не виступала Ніла Підпала в університетах, інститутах, школах, клубах, бібліотеках. Справді, старість не застане вдома цю героїчну маленьку жінку – ще так багато треба почитати молодим Володиним віршів, розповісти про нього, – хай візьмуть хоч крихту його любові собі у душу, адже "Усе, що в серці виплекав я доброго, належить вам" – щиро сердо сказано і добротно вибудовано словом осяйний храм Любові Володі Підпалого:

*Для золотого, доброго засіву
я відберу зернятко до зерняти.*

*Як прийдуть сходи – буду я
щасливий,
а в поосіння буду я багатий.
І не біда, що біль чи смуток серця
почується у вірші а чи слові:
якщо життям прийдешнім
серце б'ється –
воно й болить з великої любові!*

Любов СНІСАР

Над своєю могилою. Зліва направо: поет Юрій ПЕТРЕНКО, артист Петро БОЙКО, письменник Григор ТЮТЮННИК, письменник Іван ГНАТЮК, лікар Микола ГЛЕЙОВИЙ, науковець Михайло ГУЦЬ, письменник Сергій ПЛАЧИНДА. Байкове кладовище, 26 листопада 1973 р.

кохав і сад, і пасіку, і хазяйство... Тридцять... Та хіба ж винні роки, час? А раз-раз?! Кому віддаємо віжки?! Та й премо степом, як навіжені, веземо своє добро в офшори погоничам... Тільки курява... Хух!.. А в степу цім прародителі наші звитягою своєю славу здобували, і собі, і Україні...

Колють у серце порожні віконниці вже пережита, колиш перебудованої, хати Підпалих... А у дворі вже хазяйнують чужі люди у іншій, модерній хаті. Виказала-виплакала все це Ніла Володиній мамі Ользі Степанівні на Ламахівському цвинтарі, куди принесла корзину квітів – сьогодні ж день Св. Ольги. Це ж і старшеньку Оленьку Володя назвав маминим ім'ям – дуже любив ма-

Володимир ПІДПАЛИЙ

ЗІНИЦІ БОГУНА

А коли
перестало битися серце –
посміхнулися
зіниці Богунові.
Він,
труснувши буйним оселедцем,
глянув у калюжу
власної крові.

В ній
гойдалося сонце,
наче корона
з голови,
котру шаблею він
не дістане.
І від того
в очах йому стало
чорно.
Чорно
в синіх очах Богуна Івана.

Мов зійшлися віки
на посмертнім герці,
неба край
і земля
хиталися пурпурові...
Кулі звили гніздо
в Богуновім серці.
Сміялися над
короною
зіниці Богунові...

НА ВІНОК
ЛЕСІ УКРАЇНКИ

"Хай згине раб!"
Хай всі тирани згинуть!
Дорогу Правді і Красі мостіть!..
В цвіту
вмирає вишні кара віть,
і в'ялять душу пахощі полинні,
і Лісовик – мудрець століть –
бредє,
руками розгорта зелені шати,
і Мавка долю вируша шукати
лукавими дорогами Людей.
Хай буде зрада –
щоб жагу подвоїть!
Хай будуть болі –
Серцю добрий гарт!
Бо ж тільки той
життя свогого варт,
хто вмер
і знов воскрес
на полі бою!

УКРАЇНА

Натомилася:
дні немічені
у роботі без відпочинку.
Прилягла і здрімнула,
як дівчина
крадькома,
на часинку..

І привиділося:
незлічені
копачі йдуть джерел шукати:
– Покажи нам криницю,
дівчино,
де тебе умивала мати...
1966

ВІКНО

Сестрам

...Мені оце наснилися вночі
і батько наш, і наша добра мати
(земля пером їм!)...
Ходять біля хати
і в решето густе збирають
бджіл.
А вуликів – тьма-тьмуща...
Ми й собі,
як хвостики, за ними...
А що далі –
не пригадаю, та нема печалі:
як не сьогодні – завтра, далєбі...
Чи зійдемося коли ще, як було,
де журавель із підтятим крилом
на 'дній нозі, як хлопчик,
за селом,
сестри?..

О! Як то важко знати, що давно
дощами в хаті вимите вікно
нас виглядає, бо йому дано
і зустрічати, й виряджать нас,
сестри...
1966

ЗИМОВИЙ ЕТЮД

Трішки туману і трішки інєю,
неба льодинку холодну –
на шлях...
Вечір, мов казка, над Україною
казка, як вечір,
аж синьо в очах...

Там, за тополями,
за огорожами,
де місто тікає на ніч в степи –
все запорошене,
все насторожене,
вся Україна заслухалась –
і не спить...
25 січня 1968 р.

ВИШНЕВИЙ СВІТ

Передивись мене, моя любове,
вишневими очима...
Божий світ
нехай у них відіб'ється, щоб я,
вчарований твоїм вологим
зором,

Ліна КОСТЕНКО виступає на вечорі пам'яті Володимира Підпалого
в Державному музеї літератури України 2 грудня 1993 р.
Головує Володимир ПЛАЧИНДА

у сад твій грішний
відпочить зайшов...

Трави не столочу; не поруйную
пташиних гнізд;
не налякаю мрій,
тобою ненамріяних...
А може,
мене повернеш з вирію назад,
туди, де між долин –
моя долина,
де череда і сам я, чередник,
між вухами телят мрійливих
гладжу
і на гирлизі ворожу:
пора
чи не пора додому вже
займати...
Туди, де між струмків –
і мій струмок
прозоріє водою просто неба...

Як у дитинстві, нахилилось
до нього,
нап'юся і пригадаю:
перший раз
вишневий світ, любове,
в нім побачив...
17 січня 1968 р.

РІДНА МОВА

О мово рідна!
В рідній хаті,
як джерело із глибини,
в голодні дні,
у дні багаті,
і на вогнях,
і при багатті –
ти від колиски
до труни!..

Хоч не чужою чужиною
гужі були і є мені,
немов луною голосною
твої лунають голосні!..

Озвуться чистими тонами
ім пригослених сто рядів –
басами і напівбасами
м'які, сонорні і тверді!..

Не посоромлять ні на йоту
йотованих співзвуччя плин
пісень великого народу
з країни сонця і калин!..

На могилі Василя Симоненка.
Черкаси, червень, 1971.
Фото Вадима Мицика

Лише у пору листопаду
шумлять шумні та й у журбі...
Моя заступнице й порадо,
безсмертя суджене тобі!..

Бо
ти –
як мати в рідній хаті,
як джерело із глибини,
в голодні дні,
у дні багаті,
і на вогні,
і при багатті,
ти –
від колиски до труни!..
6–7 листопада 1968 р.

КРИНИЦЯ

З Великої Багачки дід Лука
ходив по селах криниці копати
і залишав у кожному селі
то спомин по собі,
то теплий дотеп,
то цямрину вербову...
Під Лубнами
нажив синів і дочок...
І осів,
і ремесло покинув...
Лиш на свято
по п'ятій чарці говорив

дружині:
– Оце тобі, Маріє, так скажу,
що треба дітям викопать
криницю,
щоб знали чисту воду
дзвонкову.
Та от халепа – де її копати?...
І там і сям я прикидав...
Нема
в нас джерела...
Хіба що там, де груша...
Таки візьмуся, мабуть,
навесні... –
А під Різдво в селі не стало
діда...

Повиростали дочки і сини,
справляли весілля, дітей
хрестили,
старіли,
діда лаяли,
що він
до смерті їм не викопав
криницю...
1964

* * *

Мій чорний коню, бризками
підків
громаддя скель розбий в дрібні
мачини, –
мо' з прірви двері в білий світ
відчиним,
де легіони гордих юнаків.

Тягар беру на себе з половини
в ім'я минувших і нових віків,
поміж хрестів, як сорок сороків,
розбий мару холодну
домовини...
Мій вірний коню, вискочи
хоч сам –
моє чоло китайкою покритє;
хай вточить інший хтось тобі
вівса
і на дорогу підкує копита...

І Матері Козацької сльоза
на груди пада, наче куля лита...
1973

КОЛИ Я УМРУ

Коли я умру, замість мене
залишиться рана...
Ліна Костенко

Коли я умру, замість мене
залишаться діти,
і турботи щоденні, нові і старі;
коли я умру, замість мене
залишаться квіти,
і степи України й висока вода
на Дніпрі...

Коли я умру, хай поплачуть,
бо так вже ведеться,
вип'ють чарку печалі і знову
до праці ідуть;
може, я не умер, а спинилося
втомлене серце,
щоб в землі стать землею
і землю нарешті збагнуть...
29 червня 1973 р.

ДО ЗОЗУЛІ

Давно, давно, давно не чув,
зозуле,
навіть у снах уже твого
"ку-ку" ...
Куєш майбутнє, а летить
минуле,
як мідяки у шапку жебраку...

Нехай: для нього стачить
похмелиться,
для мене теж що спогадати є, –
земля ця ще моя, мої на ній
криниці
і сонце, що над нею, ще моє!..
19 листопада 1973 р.

9 травня 1936 року – народився в селі Лазірках на Полтавщині.
1943–1950 – навчався у Величківській семирічній школі.
1950–1953 – навчався у Лазірківській середній школі.
1953–1955 – працював у рідному селі.
1955–1957 – служив у Військово-Морському флоті.
1957–1962 – навчався на українському відділенні філологічного факультету Київського державного університету ім.Т.Г.Шевченка.
1957 – почав друкуватись в університетській газеті.
1958 – перші публікації в республіканській періодиці.
1962 – одружився з Нілою Момотенко.
1962–1965 – працював редактором відділу поезії Держлітвидаву України (нині видавництво "Дніпро").
1963 – народилася донька Ольга.
1963 – вийшла перша збірка "Зелена гілка" (Державне видавництво художньої літератури УРСР).
1964 – збірка "Повесіння" ("Радянський письменник").
1965–1973 – працював старшим редактором відділу поезії видавництва "Радянський письменник".

ВІХИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ
ВОЛОДИМИРА ПІДПАЛОГО

1967 – вийшла збірка "Тридцять літ" ("Молодь").
1967 – прийнятий до Спілки письменників.
1968 – збірка "В дорогу – за ластівками" ("Радянський письменник").
1970 – народився син Андрій.
1970 – збірка "Вишневий світ" ("Радянський письменник").
24 листопада 1973 року – помер. Похований на Байковому кладовищі в Києві.
20 червня 1978 року – відкрито пам'ятник на могилі поета. Скульптор – Болеслав Карловський. Архітектор Анатолій Корнєєв.
1979 – збірка "Сині троянди" ("Радянський письменник").
1982 – збірка вибраного "Поезії" ("Дніпро").
1986 – збірка "Береги землі" ("Радянський письменник").

1991 – збірка віршів для дітей "Кожна бджілка – немов лічилка" ("Веселка").
12 травня 1996 року – на приміщенні Величківської школи Оржицького району Полтавської області відкрито пам'ятну дошку.
2002 – збірка "Сковородинські думи" ("Веселка").
2006 – збірка "Любов'ю землю обігріти..." ("Веселка").
12 березня 2009 року – родині вручено значок і Диплом лауреата Міжнародної літературно-мистецької премії імені Григорія Сковороди 2008 року (м.Київ), присудженої посмертно за цикл поезій "Сковородинські думи" ("Веселка", 2002).
24 листопада 2009 року на телеканалі "Культура" демонструвався телефільм про Володимира Підпалого – "Осяяний любов'ю", створений Державним телеканалом "Культура" (автори Тетяна Боришпол та Галина Михайленко, оператор Ігор Приміський).
2 березня 2010 року – розпорядженням Кабінету Міністрів України від № 347-р присвоєно ім'я В.О.Підпалого Лазірківській загальноосвітній школі І-ІІІ ступеня Оржицької районної ради Полтавської області.

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

ПОВСТАНЕЦЬ
ЗАПАЛАВ У КАМЕНІ

Нещодавно на травертиновій скелі поблизу Свято-Онуфріївського храму у селі Рукомиш Буцацького району Тернопільської області з'явився незвичайний білосніжний барельєф під назвою "Палаючий повстанець". Про відзначені і благословенні Господом тамтешні місця з духовними й природними дивами газета уже розповідала своїм читачам. Як і про трагічну історію одного з мешканців Рукомиша, бійця Української повстанської армії Юрія Михайлецького, який, переховуючись від помсти радянської влади, облаштував у скельній печері криївку і був змушений прожити там аж двадцять (!) років. А після того, як недоброзичливці його все-таки видали, він, щоб не здаватися, спалив себе живцем у кам'яній схованці.

Віктор Ющенко, вперше потрапивши до Рукомиша дорогою в Карпати і почувши цю історію від настоятеля Свято-Онуфріївської церкви отця Михайла Суканця, був вражений до глибини душі. І тоді ж пообіцяв зробити все для того, аби на місці загибелі повстанця якнайшвидше з'явився гідний пам'ятник. Відтак незабаром до його виготовлення приступили майстри Львівської академії мистецтв. На позавчорашнє відкриття пам'ятника українському патріоту, який не пошкодував життя зара-

ди ідеї незалежності рідної землі, Віктор Ющенко, на жаль, приїхати не зміг.

"Хочу зложити подяку меценатам, які допомогли нам звести ці скульптури, і передусім Віктору Андрійовичу Ющенку, якого ми обрали почесним громадянином нашого села, і маємо від нього підтримку, – сказав отець Михайло Суканець під час освячення історичної скульптури. – Спільною ж працею зведений пам'ятник тепер завжди кликатиме нас до цього намоленого дідами й прадідами місця, щоб бачити, яку ціну платили наші земляки за те, щоб нині нам жилося вільно".

Від імені "Нашої України" перед земляками Юрія Михай-

лецького виступив голова політради партії Валентин Наливайченко. "На місці загибелі воїна УПА ми відчуваємо найважливіше для кожного з нас – гордість за те, що нашу волю, нашу незалежну державу виборювали такі відважні люди, – сказав він. – Повстанці не здавалися навіть тоді, коли гасла надія на побудову власної держави. Ми ж маємо нині усвідомлювати, що нація, яка не забуває своїх героїв, ніколи не загине. Ми повинні знати свою правдиву історію, щоб не стати рабами чужих імперій, і не маємо права допустити заперечення історичної правди та зневаження героїв, які боролися за незалежність України. Це – моя особиста позиція і позиція партії "Наша Україна", яка захищала і надалі активно захищатиме національну пам'ять, гідність та інтереси українського народу".

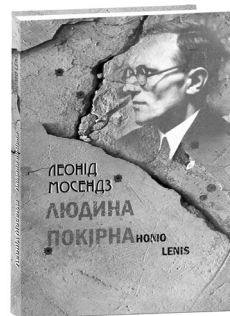
Особлива увага Валентина Наливайченка до Рукомиша не випадкова. Це місце – незвичайне, благословенне й намолене. А Валентин Олександрович, як сказав, вірить, що саме така благодатна земля, де мали місце духовні й героїчні подвиги непересічних людей, і надалі плекатиме й свято берегтиме національний дух і віру у відродження й становлення сильної держави – України. Нині їй дуже бракує єдності навколо ключових наших цінностей – мови, історії, віри, культури. Але не у взаємному протистоянні й поборенні наша сила, а в єдності, націленій на творення й розвиток українського суспільства.

Світлана МИЧКО,
Петро ГОНЧАР,
"УМ"

НОВІ ВИДАННЯ

КНИГА ПРО
ПОВСТАНСЬКУ ЗВИТЯГУ

Українська Видавнича Спілка імені Юрія Липи щойно видала книгу "Людина покірна". Ця збірка новел відомого письменника – "вісниківця" Леоніда Мосендза (1897–1948) видається вперше в незалежній Україні. Передмову до книги написав Президент Історичного клубу "Холодний Яр" Роман Коваль. Герої творів – учасники національно-визвольних змагань українського народу часів Національної Революції 1917–20-х років – творці козацької звитяги.

Книга вперше була видана у Львові 1937 року, вдруге – у Вінніпезі (Канада) в 1951-му. Пропонуємо читачам, після 60-річної перерви, третє видання збірки новел, пронизаних прикметними Мосендовими мотивами – рішучого спротиву проти української покірності, непримиренності до ворога і до зрадництва та безкомпромісної боротьби з окупантами рідного краю. Автор культивує вольову, мужню, непримиренну людину – українця нового типу, зродженого в горнилі боротьби за власновладство нації на своїй землі.

"Усі твори Л.Мосендза єднає головна ідея – ідея людини "високого лету", людини сильної волі й шляхетного, невгнутаго характеру. Мосендз непохитно вірив у велике майбутнє українського народу. Ця віра в нього пліла з національним почуттям "поневолі, підсвідомо, як невідлучна частина духового організму", як писав у передмові до першого видання "Людини покірної" у 1937 р. ред. Л.Нигрицький, додаючи до цього, що "високо розвинений мистецький такт, шляхетність вислову та повне опанування форми ставлять Л.Мосендза на чільному місці в рядах сучасних українських письменників".

"Не знижування, тільки прямування вгору, не плазування, тільки гідна постава – ось прикмети, що на них людина впродовж історії побудувала безсмертні вартості.

Ці ідеї визнавав Мосендз, він їх оформляв у своїх творах. Цими ідеями він, поруч з іншими нашими письменниками, творив нову душу української людини – у протиставленні до намагань наших ворогів перетворити українця у слухняного раба, у "покірну людину", – писали в передмові до канадського видання "Людини покірної" 1951 року видавці.

Новели ("Брат", "Хазарин", "Берладник", "На утвор", "Роксолана" та ін.), поміщені в збірці, відзначаються не тільки цікавими, захоплюючими сюжетами й зав'язкою та розв'язкою дії, але й оригінальним стилем, тому не дарма критика в свій час визнала Леоніда Мосендза "одним із найкращих – коли не найкращим – з наших живучих новелістів".

Віктор ПОГ

Придбати книгу можна, зголосившись за адресою: 01034, м.Київ, вул. Ярославів Вал, 9 п. 4, тел. (044) 234-70-20, 246-47-83

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ОЛЕГУ ВІТОВИЧУ

Конгрес Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття родині та побратимам Олега Вітовича з приводу його передчасної смерті.

Відійшов у вічність вірний син України, один із лідерів УНА-УНСО, дієвий український націоналіст, який

все своє життя віддав служінню Батьківщині.

Вічна пам'ять та Царство небесне українському лицарю.

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

АФІША

У листопаді Театр
української традиції
"Дзеркало" запрошує

10 листопада

Вистава "Де ві сохніте бельйо?", або "У Києві, на Подолі...". Театральна майстерня "Сузір'я" (Ярославів Вал, 14-б)

Початок о 19.00

Вартість квитків 50 грн.

14 листопада

Вистава "Лохотрон по-українськи, або 100000 \$" за п'єсою І.Карпенка-Карого "Сто тисяч" (Будинок Актора, Ярославів Вал, 7)

Початок о 19.00

Вартість квитків від 30–50 грн.

23 листопада

Вистава "Де ві сохніте бельйо?", або "У Києві, на Подолі..."

Театр "Київ", колишній кінотеатр "Краків" (Русанівська набережна, 12)

Початок о 19.00

Вартість квитків 50 грн.

24 листопада

Вистава "Лохотрон по-українськи, або 100000 \$" за п'єсою І.Карпенка-Карого "Сто тисяч" ЦК та М ДВРЗ (вул. Алма-Атинська, 109)

Початок о 14.00

Вартість квитків 20-30 грн.

28 листопада

Вистава "Лохотрон по-українськи, або 100000 \$" за п'єсою І.Карпенка-Карого "Сто тисяч" Театр "Колесо" (Андріївський узвіз, 8)

Початок 19.00

Вартість квитків 50 грн.

Бронювання квитків за телефонами (096)505-22-06, (044)568-98-40 або на сайті www.Dzerkalo.kiev.ua

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ Листопада

1 – 1918. Листопадовий чин у Львові
– 1944. Помер у Львові митрополит УГКЦ Андрей Шептицький
2 – 1917. Всеукраїнський військовий з'їзд у Києві
3 – 1921. Початок Другого Зимового походу армії УНР
4 – 1911. Народився видатний борець за незалежність України, діяч ОУН, перший командир Української Повстанської Армії, полковник Клим Савур
6 – 1912. Помер Микола Лисенко – український композитор, піаніст, фольклорист, громадський діяч
7 – 1855. Народився Дмитро Яворницький – дослідник козащини, історик, археолог, етнограф
– День пам'яті жертв комуністичного терору
9 – День української писемності та мови
10 – 1708. Зруйнування російськими військами Батурина
12 – 1929. Народився провідний діяч ОУН Зеновій Красівський

19 – 1967. Відбувся I Світовий Конгрес Вільних Українців у Нью-Йорку
17 – 1908. Народився Григорій Кочур – відомий перекладач, літератор, довголітній в'язень советських концтаборів
20 – 1917. Українська Центральна Рада проголосила III Універсал, створення УНР
21 – 1921. Більшовики розстріляли під Базаром 359 українських вояків, учасників Другого Зимового походу
23 – 1943. Перша конференція поневолених Росією народів дала початок Анти-більшовицькому Блоку Народів (АБН)
25 – 1838. Народився письменник Іван Нечуй-Левицький
– 1956. Помер кінорежисер і письменник О.Довженко
26 – День пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій
26 – 1702. Польська шляхта закатувала у Луцьку Данила Братковського – поета, учасника козацьких повстань
28 – 1970. У Києві вбито художницю Аллу Горську

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор
Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Регістраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.